

## OBSAH

Předmluva . . . . .	3
<b>1.</b>	<b>5</b>
<b>1.1</b>	<b>9</b>
<b>2.</b>	<b>13</b>
<b>2.1</b>	<b>15</b>
<b>2.2</b>	<b>15</b>
<b>2.2.1</b>	<b>18</b>
<b>2.3</b>	<b>18</b>
<b>2.3.1</b>	<b>20</b>
<b>2.4</b>	<b>21</b>
<b>2.5</b>	<b>23</b>
<b>2.5.1</b>	<b>28</b>
<b>3.</b>	<b>29</b>
<b>3.1</b>	<b>29</b>
<b>3.1.1</b>	<b>31</b>
<b>3.1.2</b>	<b>31</b>
<b>3.1.2.1</b>	<b>32</b>
<b>3.1.2.2</b>	<b>32</b>
<b>3.1.2.3</b>	<b>33</b>
<b>3.1.3</b>	<b>36</b>
<b>3.1.4</b>	<b>36</b>
<b>3.1.5</b>	<b>37</b>
<b>3.1.5.1</b>	<b>42</b>
<b>3.1.5.2</b>	<b>43</b>
<b>3.1.5.3</b>	<b>43</b>
<b>3.1.5.4</b>	<b>46</b>
<b>3.1.5.5</b>	<b>47</b>
<b>3.1.5.6</b>	<b>47</b>
<b>3.1.6</b>	<b>49</b>
<b>3.1.7</b>	<b>49</b>
<b>3.1.8</b>	<b>51</b>
<b>3.1.9</b>	<b>51</b>
<b>3.1.9.1</b>	<b>51</b>
<b>3.1.9.2</b>	<b>51</b>
<b>3.1.9.3</b>	<b>53</b>
<b>3.1.9.4</b>	<b>53</b>
<b>3.2</b>	<b>54</b>
<b>3.3</b>	<b>57</b>

3.3.1	Hlava válce . . . . .	58
3.3.2	Šrouby hlav válců . . . . .	60
3.3.3	Kryty hlav válců . . . . .	61
3.3.4	Výfukové potrubí . . . . .	62
3.3.5	Čističe vzduchu . . . . .	64
4.	Klikový mechanismus . . . . .	65
4.1	Síly působící na klikový mechanismus . . . . .	65
4.2	Konstrukce klikového mechanismu motoru ČKD 12 V 170 DR . . . . .	68
4.2.1	Píst . . . . .	68
4.2.2	Pístní kroužky . . . . .	70
4.2.3	Pístní čep . . . . .	73
4.2.4	Ojnice . . . . .	74
4.2.4.1	Hlavní ojnice . . . . .	75
4.2.4.2	Vedlejší ojnice . . . . .	77
4.2.5	Zalomený hřídel . . . . .	78
5.	Rozvodový mechanismus . . . . .	82
5.1	Činnost rozvodového mechanismu . . . . .	82
5.2	Konstrukce rozvodového mechanismu motoru ČKD 12 V 170 DR . . . . .	84
5.2.1	Rozvodový hřídel . . . . .	86
5.2.1.1	Tvar vaček rozvodového hřídele . . . . .	86
5.2.1.2	Natočení vaček na rozvodovém hřídeli . . . . .	89
5.2.1.3	Konstrukce rozvodového hřídele . . . . .	90
5.2.2	Zvedák ventilu . . . . .	92
5.2.3	Rozvodová tyč . . . . .	93
5.2.4	Ventilové páky a stojánek vahadel . . . . .	95
5.2.5	Ventily . . . . .	98
5.2.6	Ventilové pružiny . . . . .	99
6.	Mazací systém motoru . . . . .	101
6.1	Čerpání, chlazení a čištění oleje . . . . .	101
6.1.1	Olejové čerpadlo . . . . .	101
6.1.2	Olejový chladič . . . . .	104
6.1.3	Olejová vana . . . . .	105
6.2	Mazání hlavních částí motoru . . . . .	105
6.2.1	Mázání klikového mechanismu . . . . .	105
6.2.2	Mazání rozvodového mechanismu . . . . .	106
6.2.3	Mazání ozubených soukolí ve skříni pohonů . . . . .	107
6.2.4	Mazání regulátoru . . . . .	108
6.2.5	Mazání ozubeného soukolu tachogenerátoru . . . . .	108
6.3	Mazání vstřikovacích čerpadel . . . . .	108
6.4	Promazávání motoru . . . . .	109
6.5	Oleje používané pro motor ČKD 12 V 170 DR . . . . .	109
7.	Chladicí systém motoru . . . . .	112
7.1	Vodní čerpadlo . . . . .	113
7.2	Oběh chladicí kapaliny v motoru . . . . .	115
7.3	Chladicí kapaliny . . . . .	116
8.	Palivový systém motoru . . . . .	117
8.1	Vstřikovací čerpadla . . . . .	117
8.1.1	Konstrukce a činnost vstřikovacích čerpadel motoru ČKD 12 V 170 DR . . . . .	117
8.1.2	Seřízení časování . . . . .	121

8.1.3	Seřízení dávek . . . . .	122
8.1.4	Nastavení předstihu vstřiku . . . . .	124
8.2	Vstřikovače . . . . .	126
8.2.1	Tryska . . . . .	126
8.2.2	Držák vstřikovače . . . . .	126
8.2.3	Činnost a seřízení vstřikovače . . . . .	127
8.3	Vstřikovací trubky . . . . .	128
8.4	Nízkotlaké potrubí . . . . .	128
8.5	Přetlakové ventily . . . . .	129
 9.		
9.1	Regulační systém . . . . .	130
9.2	Hlavní druhy regulace . . . . .	130
9.3	Činnost regulace . . . . .	131
9.4	Regulátory motorů 12 V 170 DR a jejich použití v dráhových vozidlech . . . . .	131
9.5	Konstrukce a funkce regulátoru . . . . .	132
9.6	Změna otáček a výkonu motoru pneumatickým řízením regulátoru . . . . .	134
9.7	Regulátor s úpravou na omezování výkonu . . . . .	135
9.8	Řízení otáček a výkonu motoru stavěcím šroubem . . . . .	138
9.9	Seřízení a obsluha regulace . . . . .	140
9.10	Spojení a seřízení regulátoru s elektromechanickým stavěčem . . . . .	141
9.10.1	Regulátor s volnoběžkovým stavěčem otáček (výkonu) . . . . .	142
9.10.2	Volnoběžková část stavěče . . . . .	142
9.10.3	Doběhová část stavěče . . . . .	145
9.10.4	Zastavovací magnet . . . . .	147
9.11	Pojišťovací zařízení proti přeběhnutí otáček . . . . .	148
	Vzduchové bezpečnostní zařízení proti přeběhnutí otáček . . . . .	148
 10.		
10.1	Spojení motoru, spouštění, uvádění do provozu, prohlídky . . . . .	152
10.2	Spojení motoru s dalšími agregáty a přenos výkonu . . . . .	152
10.3	Stručné směrnice pro montáž spojky . . . . .	154
10.4	Spojka typu Holset . . . . .	154
10.5	Spouštění motoru . . . . .	155
10.6	Stručné směrnice pro uvádění motoru do provozu . . . . .	156
10.6.1	Příprava před jízdou . . . . .	159
10.6.2	Přípravné práce . . . . .	159
10.6.3	Uvedení motoru do chodu . . . . .	160
10.6.4	Jízda vozidla a kontrola při jízdě . . . . .	161
10.7	Odstavení vozidla . . . . .	161
	Prohlídky a opravy motoru . . . . .	162
 11.		
11.1	Vznik a vývoj přeplňovaného motoru . . . . .	164
11.2	Význam a účel přeplňování . . . . .	164
	Přeplňování motorů řady 170 . . . . .	166
 12.		
12.1	Základní údaje motoru K 12 170 DR . . . . .	169
12.2	Stručná specifikace motoru . . . . .	169
12.3	Technické údaje . . . . .	170
12.4	Indikátorový diagram . . . . .	173
12.5	Charakteristiky motorů K 12 V 170 DR . . . . .	174
	Použití motoru K 12 V 170 DR . . . . .	179
 13.		
	Konstrukční změny motoru přeplňovaného v porovnání s motorem s přirozeným nasáváním . . . . .	181

13.1	Použití turbodmychadla . . . . .	182
13.1.1	Konstrukce turbodmychadla a materiál . . . . .	183
13.1.2	Hlavní údaje turbodmychadla . . . . .	186
13.2	Píst se spalovacím prostorem . . . . .	186
13.3	Změna vstřikovacího zařízení . . . . .	188
13.4	Změna rozvodových dat a rozvodový hřídel . . . . .	188
13.5	Výfukové potrubí . . . . .	190
13.6	Vzduchové plnicí potrubí . . . . .	191
13.7	Vodní potrubí motoru . . . . .	192
13.8	Úprava hlav válců . . . . .	192
14.	Perspektivy dalšího vývoje motoru řady 170 . . . . .	193
14.1	Hlavní změny u nových motorů čtvrté série . . . . .	193
<b>Závěr</b>		<b>195</b>
<b>Seznam literatury.</b>		<b>196</b>



## KNIŽNICE NOVÝCH TRAKCÍ — MOTOROVÁ VOZIDLA

Svazek 16.

**INŽ. JAN VENTRUBA — INŽ. JAROSLAV MÜLLER**

**NAFTOVÉ MOTORY ŘADY 170 KOLEJOVÝCH MOTOROVÝCH  
VOZIDEL**

Řídí Ladislav Zich, pracovník ministerstva dopravy

Obálku navrhla Jaroslava Hrachovcová. Graficky upravil Jiří Barta.

Vydání I. Praha 1964. Vydalo Nakladatelství dopravy a spojů jako svou 3243. publikaci. 200 stran,  
80 obrázků, 17 příloh

**Odpovědný redaktor Jaromír Malý**

Lektoroval Ladislav Zich

Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, tř. Lidových milicí 3

AA 14,75 — VA 15,77 — OD 719

D — 13 40013 — 2000 výtisků

31 — 006 — 64

**05—94 Cena Kčs 8,—**

XXX